

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

Domnul procuror.

Decând spre rușinea libertății cu-vântului s'a inaugurat în țeara noastră era proceselor politice contra diarelor române, procurorul regesc a devenit un fel de factor, și încă foarte important factor, într'ale politice.

Acest organ al guvernului, care în alte țări și între împregiurări normale are nobila misiune de a ține în frâu pe tăciunari, pe tâlhari și pe uciogași, de a veghea asupra siguranței averilor și persoanelor, în țeara noastră mai are de un timp încoace o misiune specială: Misiunea de a înăbuși vocea presei scrisă în limbă și în sentimente nemăghiare.

Cu alte cuvinte, la noi procurorul nu mai este numai un organ al justiției, ci totodată și un organ *per excellenciam* politic, de care guvernul se folosește pentru a suprima pe cei ce nu intră în vederile sale, ci se pun în calea planurilor lui politice.

Ear' dintre toți procurorii, cele mai eclatante dovezi, că nu se consideră în procesele de presă ale diarelor române drept un organ al justiției, că mai voese și altceva, nu numai restabilirea adevărului și a dreptății, a dat-o substitutul procurorului suprem din Mureș-Oșorhei, astăzi renumitul domn Dr. Alexandru Jesszenszky.

Acest onorabil reprezentant al guvernului a avut fericirea de a pleda până acuma de vre-o patru-ori contra diaristilor români trași la răspundere înaintea curții cu jurați din Cluj. Și toate plaidoyer-ele lui au un lucru comun: Sunt pătrunse de cel mai vedit spirit politic național și chiar de partid.

Fără nici o genă onorabilul reprezentant al guvernului mestecă lucruri, care se țin, cu de aeele, care nu se țin de obiect. Se identifică pe sine cu națiunea maghiară, deși numele Jesszenszky nu pare a fi de origine dela Ural-Altai, și identifică pe acușai cu națiunea română. Stigmatizează în termeni vehemenți toată atitudinea politică a întregii națiuni române, prezentându-o ca un element distrugător în stat și nici-o dată nu se mărginește la fapta concretă de sub întrebare. Scormolesce evenimentele timpilor trecuți, se bariadează cu doctrine de drept public și de politică, ear' relativ la fapta, pentru care acușaii sunt trași la răspundere numai la sfârșit, ca tras de pâr și pe

aruncate, poate chiar provocat fiind de conducătorul pertractărilor, invoacă nenorocitul §. 172 din legea penală, care vorbește în termeni destul de vagi despre agitare contra naționalităților, deși d-sa mai înainte a tunat și a fulgerat despre tradare, felonie, răsvărire și câte toate grozăveniile.

Ear' faptele istorice le intervertesce și le ilustrează cum îi vine d-sale la socoteală și doctrinele politice devin în gura d-sale cele mai periculoase sofisme. Bună-oară este adevăr istoric, că țeara aceasta numai națiunea maghiară a apărut-o și a susținut-o, ea și-când la Mohaci nu Maghiarii cu înțrigile lor ar fi dus țeara la peire, ear' la Buda, la Zenta etc. nu oștile împăratului ar fi salvat-o eară. Este adevăr incontestabil, că în Ungaria naționalitățile se bucură de cea mai mare libertate, este doctrină, ear' nu sofismă, că în Ungaria Români ca Români nu există; *und so fort mit Grazie*.

Și toate aceste domnul procuror le predă cu un fanatism, cu o îngâmfare, cu o patimă, ea și-când el ar fi omul providențial chemat să salveze statul și națiunea maghiară.

Dar' domnul procuror este foarte la locul seu. El scie bine ce se cere dela dînsul. El scie bine, că are să împlinească o mare misiune politică. Că guvernul l'a pus la locul acela, pentru ca să-l ajute a birul pe adversarii sei politici.

Ear' când e vorba de biruință politică, nu mai sînt deajuns armele obișnuite ale adevărului și ale dreptății. Ba nici nu are să-și facă cineva scrupuli, dacă nu se poate restrînge la ele, ci mai comite și câte un mic neadevăr, câte nițică sofistice.

În politică toate sînt permise. În politică scopul sfințește mijloacele.

Formele constituționale spre supărarea domnului procuror ne pun înaintea alor 12 cetățeni, dela a căror judecată depinde soarta campaniei sale contra noastră. Aceștia trebuie persuadați, trebuie convinși cu tot prețul, trebuie fatisași chiar, căci numai așa se poate ajunge scopul, pentru care guvernul l'a pus la locul acesta și care este înăbușirea presei române. Ce mai treabă mare este sub asemenea împregiurări nițică falsificare a istoriei, a filosofiei juridice și a instituțiilor de drept!

Pentru domnul procuror nu e treabă mare, dar' este foarte mare pentru ce-

tățenii îngrijiați de soarta țării, pentru cei ce vîd mai departe de lungul nasului și recunosc adevărul, că cine samănă vînt, are să secere furtună.

Toate vorbiri rostite de laudatul domn în procesele diarelor române dovedesc până la evidență cele dișe de noi, dar' mai ales le dovedesc celebrul seu plaidoyer, rostit în ultimul proces al „Tribunei“ la 11 Sept. a. c.

Întreg acest discurs este o falsificare pătimașă a adevărului dela început până la sfîrșit.

Și trecutul și prezentul țerilor coroanei Sfîntului Stefan sînt aici prezentate așa cum nu au fost, nu sînt și nu vor fi nici-o dată.

Voim să dovedim aceasta cu un singur exemplu din cele multe, câte ni-le oferă onorabilul domn Dr. Alexandru Jesszenszky în faimoasa sa vorbire.

Cititorii sciu, că amicul nostru Ioan Macaveiu într'unul din articolișii sei în-criminați a diș următoarele:

„Nu sîntem necesitați a răspunde la întrebări ca de acele: ce se facem?”

„Avem un program politic primit și aprobat la anul 1848, și primim este acest program de toată suflarea românească din țările de sub coroana Sfîntului Stefan.

„Cu acest program am pășit față cu teroriștii lui Kossuth la anul 1848, cu acest program am pășit față cu ministrul Tisza la anul 1881, 1884 și 1887. Avem prin urmare base destul de sigure, nu mai trebuie să șovăim.”

Pe acest pasagiu și-a întemeiat dl procuror întreg discursul seu de acuasare. Dar' cum, Doamne ferească? A resuscitat toate grozăveniile anului 1848, i-a arătat pe Români drept canibali, a susținut pe aci înfocîo, că deoparte programul dela 1848 este Daco-România, ear' de cealaltă extirparea rasei maghiare. După toate acestea a arătat cu degetul asupra dlui Macaveiu și a strigat cătră jurați:

„Acușatul și acum aprobă și accentuează în același fel, ca și înșiși agitatorii de odinioară principiul programului român, care s'a stabilit la 1848 și care invoală infamii sângeroase.”

Va să dișă, condamnați-l, juraților, căci și acesta este un revoluționar, aprobă programul dela 1848, care însemnează Daco-România și stîrpirea tuturor Maghiarilor din țeară!

Cum se nu aibă efect un asemenea argument asupra juraților maghiari de

nascere. Cu deosebire, după-ce această concluzie a fost introdusă cu memorabilele cuvinte din partea procurorului:

„Pentru-că anul 1848 este pentru d-voastră o rușine, pentru noi e glorie eternă. Să vorbească deci istoria!”

Din ce istorie va fi scos reprezentantul guvernului asemenea „adevăruri” și mai ales stupendele sale cunoscințe despre programul românesc, nu scim și nu ne pasă. Ne mărginim a-i pune în față textul autentic al programului din 1848.

Îl reproducem din memorialul comitetului național dela 1881, pentru-că acest memorial a fost publicat în patru limbi, între care și în cea maghiară, și este cea mai accesibilă scriere pentru ori-cine, căci s'a distribuit gratuit la o mulțime de bărbați politici, redacțiuni, biblioteci etc.

Eată care sînt punctele programului dela 1848:

Puncturile națiunii române transilvane, votate în adunarea națională dela Blaj în 15—17 Maiu 1848.

1. Națiunea română, răzimată pe principiul libertății, egalității și fraternității, pretinde independența sa națională în respectul politic, ea să figureze în numele seu ca națiune română, să-și aibă reprezentanții sei la dieta țării în proporțiune cu numărul seu, să-și aibă diregătorii sei în toate ramurile administrative, judecătorești și militare în aceeași proporțiune, să se servească cu limba sa în toate trebile ce se ating de dînsa, atât în legislațiune, cât și în administrațiune. Ea pretinde pe tot anul o adunare națională generală. La aceste s'au adus, ca de aci înainte în lucrările legale ale celorlalte națiuni transilvane și în limbile lor, Români să se numească Români, ear' nu Oláh, Walach și Bloch.

2. Națiunea română pretinde, ca biserica română fără distincțiune de confesiune să fie și să rămână liberă, independentă dela ori-care altă biserică, egală în drepturi și foloase cu celelalte biserici ale Transilvaniei. Ea cere restabilirea metropoliei române și a sinodului general anual după vechiul drept, în care sinod să fie deputați bisericesci și mirenesoci. În același sinod să se aleagă și episcopii români liber prin majoritatea voturilor fără candidație.

(La aducerea aminte despre vechiul drept al Românilor de a avé metropolie și sinod general anual, s'a proclamat de popor metropolia română transilvană cu aplaus unanim.) Dacă episcopii celorlalte națiuni și confesiuni vor avé pe viitor scaun în dietă, ca-representanți ai bisericii lor, și dacă capi-

lurile lor vor fi reprezentate, națiunea română cere aceleași drepturi pentru episcopii și capitulele lor. *)

3. Națiunea română, ajungînd la conștiința drepturilor individuale, cere fără întârziere desființarea de iobăgi fără nici o despăgubire din partea țăraurilor iobagi, atât în comitate, cât și în districte, în scaune și în granița militară. Ea cere totdeodată și desființarea decimelor ca a unui mijloc de contribuire împedecător economiei.

4. Națiunea română poftesce libertatea industrială și comercială cu ridicarea țăchurilor și a privilegiilor și a tuturor pedecilor și stăvilor cu țările convective, de care se ține desființarea vămilor la graniță.

5. Națiunea română poftesce, ca dajdea ce s'a pus dela un timp încoace asupra vitelor, care din pricina strimtorii hotarelor gremiale se țin și se pase în țările vecine cu mari chieftueli și nespūsă greutate și însuși cu pericolul vieții, ca o adevărată pedecă a industriei și a comerului activ, să se șteargă cu totul și tractatele, care s'au încheiat între înalta Casă austriacă, Poarta otomană și principatele române, pentru economia vitelor să se păzească cu toată scumpătatea.

6. Națiunea română cere desființarea decimii, adică a decieiului (Zehent) metalelor create în patria aceasta, care decieuală e o adevărată pedecă pentru lucrarea minelor. La toți proprietarii de fodine să li-se dea același drept în privința măsurii hotărului fodinei.

7. Națiunea română cere libertatea de a vorbi, de a scrie și a tipări fără nici o censură, prin urmare pretinde libertatea tiparului pentru ori-ce publicare de cărți, de jurnale și de altele, fără sarcina cea grea a cauțiunii, care se nu se ceară nici dela jurnalisti, nici dela tipografi.

8. Națiunea română cere asigurarea libertății personale; nimenea să nu se poată prinde sub vre-un pretext politic. Cu aceste dimpreună cere libertatea adunărilor, ca oamenii să nu cadă la nici un prepus, dacă se adună numai ca să vorbească și să se înțeleagă în pace.

9. Națiunea română cere tribunale de jurați (Jury) cu publicitate, în care procesele să se facă verbale.

10. Națiunea română cere înarmarea poporului, sau garda națională spre apărarea țării în launtru și din afară. Militia română să-și aibă oficerii sei români.

11. Națiunea română cere denumirea unei comisii mixte compuse din Români și alte națiuni transilvane, pentru cercetarea cauzelor de mequine ale moșilor și pădurilor, de

*) Veți și „Gazeta” din 1848 Nr. 89.

FOIȚA „TRIBUNEI”

Maria Antoinette.

— Schiță biografică-istorică. —

De

Maxim Pop.

(A obținut la concursul literar al „Tribunei” mențiune onorifică.)

Era la anul 1756, când s'a decis glorioasa împărăteasă Maria Teresia să înceapă războiu în contra lui Frideric-el-Mare, regele Prusiei. Motivele erau, că nu putea năduși durerea ce i-a cauzat-o Frideric prin răpirea Sileșiei, pentru a cărei apărare a purtat războiu timp îndelungat fără succes, nici n'a putut suferi, ca în vecini să fie un stat atât de puternic, încât să fie periculos pentru țările sale, cum devenise atunci Prusia.

A purta războiu cu Frideric-el-mare nu era lucru ușor. Pentru aceea era lipsă de ajutoare dela alte state, dacă era de sperat o reușită bună. Dar' unde să se caute ajutoarele? Ministrul de atunci al împărătesei Maria Teresia, principele Kaunitz, precând era ambasador în Franția, și-a fost făcut planul să pună la cale o alianță între Austria și Franția. Însă care să fie mijloacele, prin care să se poată împăca doi inimiți seculari: familia domnitoare din Franția și cea din Austria; dar' încă să dea și ajutor contra unui rege, cu care fusese în alianță? Cine să schimbe o politică tradițională urmărită cu atăta perseveranță, cu deosebire din partea Franciei? Ani întregi s'a pertractat și s'a pregătit calea pentru noua prietenie și în urmă Maria Teresia a trebuit să facă un pas, contra căruia simțul ei intern s'a revoltat. La stă-

ruința ministrului Kaunitz și în urma amăriciunii inimii sale pentru pierderea Sileșiei s'a înduplecat să scrie cu mîna proprie o epistolă cătră metresa lui Ludovic XV., regele Franciei, care în acest timp era renumita marchisă de Pompadour. Aceasta, superbă și măgulită prin serisoarea împărătesei, a pus totul în mișcare. Regele, ademenit și influențat, a rupt cu trecutul și în 1 Maiu 1756 s'a încheiat tractatul de Versailles, în urma căruia Franția avea să dea ajutor, în cazul, când ar fi atacată. În contra tractatului s'a făcut opozițiune nu numai în Franția, ci și în Austria. Împăratul Francisc I., bărbatul Mariei Teresia, auind despre alianța austro-franceză, a bătut mînios cu pumnul în masă și a diș: „Atare legătură nenaturală nu are să se facă.”

Îndesert, căci Maria Teresia nu a pus pond pe opozițiunea lui, ministrul Kaunitz însă avea la spate pe Maria Teresia, ear' Ludovic XV. pe marchisa de Pompadour, și astfel s'a făcut. Austria din parte-și s'a obligat a ceda Franciei Țeara-dejos, în cazul când va fi recupată Sileșia. Austria a fost atacată, ajutorul s'a dat, însă puțin folos a avut Maria Teresia din acela. Trupele franceze reu conduse au fost bătute mai în tot locul. În lupta dela Rossbach (5 Noemvrie 1757) a fost învinsă total o armată franceză de 64.000, deși armata prusiană era numai de 21.000 și nici nu apucase a intra în foc toată. 300 de oficeri, 67 de tunuri și 5000 de ostași cădură în mîna Prusienilor. Lîngă aceasta se adause și pierderea morală. Afară de cele de sus mai veniră în mîna Prusienilor mulțime de dame, bucătări, friseri, actori și care întregi de lucruri de garderobă și toaletă, obiecte de lux și tot felul de jucării. Oficerii francezi se visau în Paris, nu înaintea inimicului, ei voiau

să aibă în castru petrecere în înțelesul strîns al cuvîntului.

Tractatul de Versailles însă nu a fost destulă garanță pentru noua amicizie, ci se recerea o legătură mai puternică, se recerea legătură de sînge între familia burbonică și cea habsburgică, ear' jertfa acestei legături dictate de politică a fost „Maria Antoinette.”

I.

Pe timpul, când se începuse războiul de 7 ani, cel mai mare inamic al Franciei era Anglia, care prin comerțul, marina și nouele isoave de venit, apoi prin progresul statelor moderne, devenise a fi domnitoarea mării, și în ambițiunea sa merse până acolo, încât dela fiecare naie pe ocean pretindea salvă de onoare și în parlament se pronunțară cuvintele: „Nu este iertat să se sloboadă nici un tun în Europa fără concesiunea Angliei”. Față cu acest inamic periculos era lipsă de un aliat permanent, acel aliat l'au aflat unii politici francezi în căsătoria principelui de coroană cu o princesă din Casa habsburgică.

Ceea-că a fost Kaunitz pentru Austria și Maria Teresia, aceea a fost ministrul Choiseul pentru Franția și familia domnitoare de acolo.

Împregiurările politice, în care se afla atunci, pentru dînsul au fost motive destule, ca să rumpă cu o politică, care devenise acum numai un prejudiciu, și să aducă în viață o alianță a Sudului, — cum dișea el, — aliindu-se Franția cu Spania și Austria și sigilând această alianță prin înrudirea Bourbonilor cu Habsburgii.

Împărăteasa Maria Teresia încă era aplicată și primă cu bucurie proiectul ministrului francez. Dintre ficele sale s'a destinat de fiitoare soție a principelui de coroană Maria

Antonia (frânzoesce Antoinette), născută la 2 Noemvrie 1755.

Maria Teresia s'a îngrijit foarte tare de crescerea ficei sale. Ea însași a condus și supravegheat instrucțiunea ce i-se da, și s'a demis însași a o învăța să scrie, lăudându-o, când făcea progres.

Satorit fiind proiectul de căsătorie, i-s'a dat tinerei archiducese o crescere corăspunătoare poziției ce avea să o ocupe în Franția, i-s'a dat o crescere franceză. Doi actori francezi, Aufresne și Sainville, aveau să o facă cunoscută cu fineța expresiunii franceze și să o instrueze în cant.

Maria Teresia a încungiurat pe archiducesa cu tot ce putea numai să vorbească de Paris și să o familiarizeze cu bon-tonul curții din Versailles, cu cărți, cu mode de Paris, cu coiffeur francez. De crescător s'a luat abatele francez Vermond. Ocupațiunea principală a acestuia era să relateze la Versailles despre frumșeta și spiritul școlăriței sale și prin aceea să exciteze curiositatea regelui francez Ludovic XV. Dela începutul anului 1769 corespondențele diplomatice și depeșile ambasadorului francez vorbeau numai despre Maria Antoinette, despre frumșeta și grația jocului ei la balurile de Curte, despre rezultatul favoritor al instrucțiunii.

Pictorul Ducreux din Paris a fost trimis să lucreze portretul Mariei Antoinette. Regele era impacient pentru întârzierea lucrului și dete ordin, ca să grăbească pictorul. Pentru aceea ambasadorul francez, îndată-ce fini pictorul lucrul, trimise pe fiul seu cu portretul la Versailles.

După o pertractare mai lungă între reprezentantul regelui din Franția și ministrul austriac Kaunitz la prima Iulie s'au satorit

condițiunile contractului de căsătorie și ceremonialul de primire a reprezentantului regelui francez, a pețitorului, cum am dișe noi. Regele Franciei era foarte impacient și urgia pe reprezentantul seu să grăbească afacerea căsătoriei. Chiar așa era și Curtea din Viena, ea și-cum ar fi voit să se întreacă unii pe alții în concluderea unei legături, ale cărei urmări, deși nu cu siguranță, dar' cu probabilitate, se puteau prevedea, bună-oară cum le-a prevădut împăratul Francisc.

Contractul satorit s'a subternut mai întîiu împărătesei Maria Teresia, ear' după aceea regelui Ludovic spre sancționare, care, după-ce se făcură încă unele modificări, l'a sancționat.

În luna lui Octomvrie 1769 a comunicat „Gazette de France”, că din Viena s'a ordinar inspiciera căilor, pe unde avea să călătorească fiitoarea soție a principelui de coroană din Franția. Cinci luni mai târziu lucrară 500 de oameni în Belvedere la o sală de 400' în periferie, destinată pentru ținerea ospetului și a unui bal mascat.

În 16 Aprilie 1770 la 6 oare seară ajunse în Viena trimisul regelui francez. Curtea l'a așteptat în gală. Demnitarii Casei austriace l'au primit și l'au condus printre gardistii poștați pe scara cea mare și în antîșambre, formând șpalir dublu. Reprezentantul și pețitorul regesc a fost primit în audiență mai întîiu la împăratul, după aceea la împărăteasa-regină. Dela aceasta ceru în numele regelui Franciei pe Archiducesa Maria Antoinette de soție pentru Ludovic, principele de coroană al Franciei. Maiestățile Lor își deteră în învoirea, comunicară aceasta și archiducesei, care, adusă fiind în sala de audiență, primi din mîinile solului

ocuparea pământului comun și a sesiunilor coloniale și altele, câte se țin de categoria aceasta.

12. Națiunea română cere dotarea clădirii române întreg din casa statului, întocmai cu clădirile celorlalte națiuni.

13. Națiunea română cere înființarea școalelor române pe la toate satele și orașele, a gimnasiilor române, a institutelor militare și tehnice și a seminariilor preoțesci, precum și a unei universități române dotate din casa statului în proporțiunea poporului contribuitor, cu dreptul deplin de a-și alege directorii și profesori, de a-și sistematiza învățătura după un plan școlastic și cu libertate de a învăța (docere).

14. Națiunea română pretinde purtarea comună a sarcinilor publice, după starea și averea fiecăruia, și stergerea privilegiilor.

15. Națiunea română poftescă, ca să se facă o constituțiune nouă pentru Transilvania prin o adunare constituantă din națiunile țării, care constituțiune să se întemeieze pe principiile dreptății, libertății, egalității și fraternității, să se lucreze codici noi de legi civile, criminale, comerciale ș. c. l. tot după acele principii.

16. Națiunea română cere, ca conlocuitoarele națiuni nici-decum să nu iie la desbatere cauza uniunii Transilvaniei cu Ungaria, până-când națiunea română nu va fi națiune constituită și organizată cu vot deliberativ și decisiv, reprezentată în camera legislativă; ear' din contră, dacă dieta Transilvaniei ar voi totuși a se slobozi la pertractarea aceluiași uniuni de noi fără noi, atunci națiunea română protestează cu solemnitate.

Judece acum ori-cine, care punct din acest program l-a îndreptățit pe dl procuror să vorbească juraților de „infamii sângeroase”?

Și cu aceeași ușurătate am pute răsfărca toate insultele și acușele ce d-sa a aruncat în fața națiunii române.

Dar' la ce atâtea osteneală. Deja din cele spuse este mai mult ca evident, că reprezentantul guvernului în fața diaristice române este un simplu instrument de opresiune, care nu cu adevărul și cu dreptatea, ci cu fanatismul și cu patimile naționale lucră întru ajungerea scopului său.

Dovadă despre aceasta mai este și împregiurarea, că discursul se din ultimul nostru proces, pe care foile maghiare l-au numit „cea mai strălucită cuvântare ce s'a rostit în sala tribunalului din Cluj”, nu s'a publicat în nici una din foile germane, de care dispune guvernul.

Da, pentru-că ea a fost croită, nu pentru a constata adevărul în fața lumii, ci pentru a fanatiza societatea genetică maghiară contra Românilor.

Procurorul este așadar un fel de *argumentum ad hominem*, cu care guvernul ne spărie de câte-ori îi încurcăm planurile. De aceea și organele lui, când li-se gată argumentele logice, încheie discuția cu aceea, că strigă după procuror.

E vorba numai, că din praxa de până acum, guvernul ar fi putut vedea,

că presa română de procurorii sei nu se spărie, nu se intimidă și nu se va întimida, câtă vreme adevărul este în lume biruitorul forței, câtă vreme tirania comisă la scutul legilor este cea mai cruntă tiranie, care asupra tiranului se răsună.

Aceste le scim noi și se le scie și guvernul.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 11 Septembrie st. v.

Situația internă.

„Magyar Állam” serie: „În Cluj se vorbește despre contele Albert Apponyi, că la Oradea-mare el s'ar fi împăcat cu ministrul-președinte Szapáry. Împăcarea s'a făcut cu scirea Maiestății Sale. Despre aceasta contele Apponyi se va declara la 28 l. c. în Jászberény și eu privilegiul dării lui de seamă are de gând să facă nise enunțțiuni politice foarte interesante”.

„Ellenzék” primesce din Budapesta cu data de 22 Sept. n. următoarea împărțire telegrafică: După deschiderea dietei, contele Albert Apponyi va intra în partidul liberal și va primi totodată portofoliul ministerului de interne. Secretar de stat fi va fi dl Bela Grünwald. O mare parte a opoziției moderate, pentru cazul, că contele Apponyi va primi vre-un portofoliu, nu va intra în partidul liberal, ci va sta afară de partide.

La 21 l. c. deputatul dietal Andreu György a rostit înaintea alegătorilor sei din Muncaciu un discurs, care cuprinde unele passage foarte interesante. După o scurtă reprimă asupra evenimentelor petrecute în ultima sesiune dietală, György s'a ocupat cu misiunile, pe care legislativa va avea să le împlinească în viitor. Anteu a vorbit de regularea valutei, de reducerea bazei de dare, ceea-ce reclamă o reformă a dărilor, de proiectul de lege despre răspunsul de Dumineca și de afacerea spriginirii lucrătorilor bolnavi, pe care el le va sprigini necondiționat. Despre agitațiunea în contra ordonanței conelui Csáky oratorul a spus, că nu trebuie suferit, ca o ordonanță să nu se respecte. El, oratorul, e aplecat a sprigini toate drepturile reale ale clerului și se învoiesc și cu aceea, ca spre scopuri bisericesti matriculele să fie conduse de preoți, pentru scopuri civile însă acele trebuie să fie conduse decât stat. El crede, că retragerea ordonanței nu mai prino o criză ministerială ar pute să se efectuească, și declară categoric, că nu vorbește numai de contele Szapáry, ci de întreg ministerul. Despre cesțiunea reformării administrațiunii oratorul nu scie să spună multe. El dorește la toată întâmplarea, ca să se facă odată lumină cu privire la proiectele, care

până acum nu au eșit încă din frase. Cunoștința acestor proiecte ar pute da privilegiu opoziției moderate, de a intra în partidul guvernamental și conducătorii ar pute să iese apoi și ei parte la grelele sarcini ale guvernării. Cu toate-că sunt multe motive pentru menținerea sistemului de alegere, — reforma ar pute să aibă un efect curățitor asupra organismului administrațiunii.

La Arad a avut loc în 21 l. c. un meeting, convocat de partidul independenței, în care s'a discutat asupra reformei administrative. Gavril Ugron, care a fost chemat a lua parte la această conferință, a ținut și el un discurs înfocat mai lung. După el a vorbit Ioan Besze și apoi s'a luat hotărârea, de a prezenta dietei o petițiune, ca guvernul să renunțe dela planul de a introduce o administrațiune de stat.

Voci de presă despre procesul „Tribunei”.

„Alföld” din Arad se pronunță în Nrul seu dela 13 Septembrie n. a. c. precum urmează:

Jurații din Cluj și-au făcut datoria. În unanimitate s'au pronunțat, că sunt vinovați cei doi oameni ai „Tribunei”: popa răsvrățitor și redactorul, care a deschis coloanele articolului răsvrățitor. Pe baza verdictului judecătoria a lovit cu asprime neîndurată pe acușaii condamnați. Politica ultraistă ce voiesc a răsturna cu puterea ordinea legală a statului ungar, prin aceasta a căpătat ear' o lovitură, după care multă vreme va rămâne târbiată.

Verdictul din Cluj, ca o reparație neîndurată, însă dreptă a cutezărilor sâlbatică ale „Tribunei”, cu satisfacțiune aprobătoare îl ia spre sciință nu numai maghiarimea, ci fiecare amic sincer al ordinii în stat. Ori-care atac temerar și provocător îndreptat contra ordinii existente a statului ungar, trebuie suprimat și atacătorii trebuie zdrobiți fără cruțare. A exercia milă și compătimire față cu turbații politici, ar fi ușurință tot atât de mare, ca de pildă a întelasa aplicarea cămeșii de forță la nebunii periculoși.

Verdictul din Cluj n'a putut suna altcum, decum a sunat. A achita „Tribuna” după un articol ce predică călcarea legii, ura, lupta de rasă, revoluția, ar fi identic cu a abandona toate legile fundamentale ale statului unguresc, a se feri din calea fanatismului năvalitor cu lunta de tăciunar și a privi cu mâinile încrucișate, cum aprinde coperișul casei deasupra capetelor noastre.

Un juriu onest, patriotic, treaz, nu ar fi putut face altfel, decum a făcut cel din Cluj. Dacă nu lovesce din mâna oamenilor „Tribunei” lunta de tăciunari, dacă nu strivesc cutezarea lor mișelească, ar trebui să credem, sau că șed oameni atât de nebuni pe băncile juraților, încât nu sciu pentru-ce șed acolo, sau că sunt tovarăși fără inimă ai badei „Tribunei”, încât nu le pasă, că se pune flacăra în coperișul statului ungar.

oferi vinul prezentat de orașul Strassburg, ear' butnarii produsă o sârbătoare de a lui Bachus. —

Seara merseră în teatrul francez. La reîntoarcere toate străzile erau luminate. Înaintea palatului episcopesc erau colonne de foc și porți de flăcări. La meșul nopții ceretă balul dat de mareșalul Contade în onoarea orașului întreg. Cetățenile purtau costume strassburg-ice și erau gătate cu pantlăie de culoare ca a prințesei de coroană.

În ziua următoare primi mai multe deputațiuni, apoi merser la catedrală, unde fu primită de cardinalul principe Louis Rohan, îmbrăcat în ornate bisericesti și înconjurat de episcopi și celalalt cler. După misă s'a dat unui concert în palatul episcopesc, după carele Maria Antoinette părăsi Strassburgul și merser spre Savern, unde ajunse la 7 oare seara. După ovațiunile de primire participă la bal, jucă până la 9 oare, când asistă la un foe artificios, după care cină cu damele de curte și suita austriacă, care o potrecu până aici.

Dimineața după dejun suita austriacă își luă rămas bun și se reîntoarse, ear' prințesa continuă calea. Aceasta a fost o călătorie triumfală, în tot locul se făcură cele mai grandioase ceremonii de primire.

La 14 Maiu ajunse în Compagne. Aici îi eșise înainte regele, principele de coroană cu întreaga curte. Prințesa scoborî din trăsură și, fiind condusă la regele, ingenuchiă. Dinsul o ridică și o sărută, după aceea o prezentă principelui, care o cuprinse. Ajunși în castel, regele și principele de coroană o luă de mâini și o conduseră în apartamentele ei, unde i-se prezentară mai mulți duci și ducese. (Va urma.)

Astfel înțelegem noi verdictul dela Cluj; dar' când îl primim cu satisfacțiune, cu aprobare, drept o apărare de sine legitimă și legală a ideii de stat maghiar, nu putem suprima un anumit sentiment foarte supărat, anume, că statul ungar de atâtea-ori are trebuință de acest fel de apărare și scie D-deu, de câte-ori va mai avea trebuință.

Rămâne frapat omul, când citește în vorbirea procurorului reg, că „acesta e vântul revoluțiunii interne”, care ne lovesce din lozinele politice ale ultraistilor. Acesta este un cuvânt foarte serios și îngrijitor din gura unui procuror reg. Însemnează atâtea, că nu stăm în fața câtorva fanatici neînfrânați, ci în fața unei mase mari de nemulțumiți. Articollii sâlbatici ai „Tribunei” sunt numai spuma dela suprafață, ear' furberea se află mai afund.

Înzadar este a nega, este fapt, că în lăuntrul frontierelor statului nostru este o naționalitate, după număr cea mai mare după națiunea maghiară, care trăiesc cu noi, dar' totuși este mai străină și stă mai departe de noi, ca-și-când ar fi feri între noi. Simțim nu numai în politică, ci și pe terenal social purtarea străină și rezervată a acestei naționalități. Această naționalitate s'a baricadat după gravaminele sale închipte și adevărate. Întreaga ei existență este rezistență pasivă, își plătesc dările, își face datoriile militare; aceasta este unica lucrare comună, ce s'evirăsece împreună cu noi, afară de aceasta nu avem nimic comun împreună, scopurile noastre îi sunt indiferente; ceea-ce ne însufleșește pe noi, pe ei nu-i încălzește; ce ne supără pe noi, pe ei îi lasă indiferenți.

Și aceasta este un mare rău pentru amândoi. Românimea în rezistență pasivă, la care se vede avisată, este o parte bolnavă în organismul viu, care nu admite în sine circularea sângelui dător de viață organismului întreg. Și partea rezistentă a trupului suferă, se mistue sub stagnare, dar' și întreg organismul simte și suferă rezistența părții, în care sângele stagnează.

Este o stare bolnavă aceasta, care a o vindeca este neapărat de lipsă. Statul unguresc, pentru a-și împlini misiunea sa, are trebuință de lucrarea devotată, de înțelegerea frățască a tuturor naționalităților. Până-când aceasta lipsește, împlinim noi Maghiarii numai o lucrare pe jumătate. Acel politic maghiar, care printr-o politică de naționalități mai sănătoasă ca cea de acum va împrăscia toate neînțelegerile, toate codirile dintre națiunea maghiară și naționalități, va face patriei sale un serviciu poate mai mare decât acela, care a încheiat tripla alianță.

Pentru a mulcomi turbarea răsvrăitoare a „Tribunei”, este foarte bun verdictul dela Cluj și închisoarea de stat; dar' a câștiga masa cea mare a Româniimici nu se poate pe calea aceasta. Că pe ce cale și cu ce mijloace — durere, nu au isbutit să descopere bărbaii de stat până acum în activitate. Noi credem, că înainte de a deveni situațiunea critică, își va afla și această cesțiune omul seu, care va rezolva pe baza echității și a dreptății cea mai arătoare problemă internă a statului nostru. (*)

CRONICĂ.

Archiducele Carol Ludovic și soția în Klein-Tapolcsány. Archiducele Carol Ludovic și soția Sa, Archiducesa Maria Teresia, au sosit la 20 l. c. între strigătele de însufleșire ale populațiunii în Klein-Tapolcsány, pentru de a visita noua proprietate, cumpărată numai de curând dela contele I. Keglevich.

Deputatul George Szatmáry va intra de sigur serie „Pester Lloyd”, în ministerul de culte. El primesc postul unui consilier de secțiune cu titlul unui consilier ministerial și va fi conducătorul despărțământului pentru instrucțiunea populară.

Numiri școlare. Ministrul ung. de culte și instrucțiune publică a încredințat cu vizitațiunea și dreptul de supraveghiere asupra școalelor confesionale pentru durata anului școl. 1890/91 pe următorii domni: Substitutul director superior de studii din Cluj Dr. Enric Finály pentru gimnasiile superioare evang. ref. din Cluj, Aiud, Marș-Oșorheiu și Zălau, mai departe pentru gimnasiul sup. unitar din Cluj; directorul superior de studii din Sibiu Iosif Elischer pentru gimnasiile sup. evang. ref. din Odorheiu-său și Orăștie și pentru gimn. inf. evang. ref. din Sepș-Sângeorgiu. Pentru gimnasiile ce stau sub îngrijirea autorității bisericesti evang. ref. din Ardeal, președintele gimnasiului unitar din Cristuru-seacă, pentru gimn. sup. gr.-or., școala reală din Brașov și pentru gimnasiul inf. or. din Brad este denumit tot dl Iosif Elischer.

Linia ferată vicinală Dej-Zălau se va da în 28 l. c. prelungă marii festivali circulațiunii. Ministrul de comerț Gavril Baross a promis, că va participa personal.

Economia de instrucțiune din Rășinari. Dl Sabin P. Barcianu, conducător economiei de instrucțiune din Rășinari, subvenționată de comitatul Sibiiului, ne reaceară a aduce la cunoștința publicului interesat, că examenul de încheiere pe anul 1889/90 se va ține la numita economie la 29 Septembrie n. a. c. la oarele 9 dimineața.

Seire teatrală. Directorul Eugen Berger a anunțat prin placarde, că Sâmbătă în 27 Septembrie n. a. c. se va începe stagiunea teatrală orășenească de aici cu drama senațională „Die Hochzeit von Valeni” (Nunta din Valeni) de L. Ganghofer și Marcu Brociner. Se scie, că această piesă este o plămădire tendențioasă a unui Ovreu expulsat din România, care urmărește scopul infam de a ponegri înaintea străinătății societatea din regatul român. Este sciut, că această băfeală senațională, când s'a reprezentat mai anteu în Viena, a provocat resensul tuturor Românilor, ba chiar și o interpelație în camera României. După toate aceste trebuie să ne mirăm, că noua direcțiune a teatrului de aici comite lipsa de tact de a inaugura stagiunea cu această piesă. Și mai tare trebuie să ne mirăm, că n'a fost făcut atent din parte germană competentă la ceea-ce face, poate din nesciință. Căci deși piesa pretinde a fi luată din societatea din România, ea și pentru noi constituie o insultă, ear' reprezentarea ei în Sibiu, în seara de inaugurare, nu poate fi privită decât ca un afront al publicului românesc. Ear' acest public face o parte considerabilă din publicul teatral și ascultă cu plăcere piesele bune germane, astfel că direcțiunea lucră în contra intereselor sale, când îl afrotează și prin aceasta rischează a-l pierde chiar dela început.

Spargere și furt. În casa locuitorului Alexiu Stezar din Jina au intrat hoții pe fereastră în timpul absenței sale și, rupând lăcațul dela lădița mesei au furat suma de 1366 fl. bani gata. Ca făptuitori sunt bănuți servitorul păgubitului Pamfilio Pamfilio și Ioan Bogdan. Acest din urmă a fost prins și a mărturisit fapta, dar' dice, că Pamfilio Pamfilio, care a fugit în România, l'a arătat lui numai 184 fl. 40 cr. și că restul l'ar fi ascuns într'un loc necunoscut. A mărturisit totodată, că fugăru Pamfilio pistolul furat nu l'adus cu sine, ci l'a lăsat la un păcurar de pe muntele Cădile.

Afacerea cu loteria din Timișoara Pertractarea finală judiciară în afacerea cu loteria din Timișoara va avea loc la 27 Octombrie a. c.

Influenza. În Budapesta și în alte orașe din țeară s'au constatat casuri sporadice de influență. Norocul, că până acum boala nu a luat nici un caracter epidemic. Bolnavii de influență sunt cu deosebire femei și copii mai slabi.

Planul unui tramvai în Cluj se află în stadiul, că ministrul de comerț a provocat orașul a încheia cu întreprindătorii contractele necesare, pe baza cărora ministrul va da apoi concesțiunea pentru edificare.

Literatura diaristică ungurescă. Citim în „Gaz. Trans.”: Cu literatura diaristică ungurescă se ocupă într'un articol „Egyértékű” dela 19 Septembrie n. Foaia kossuth-istă află, că la 1885 apăreau 488 diare unguresci, ear' la 1889 561; numărul foilor străine a crescut în acel timp numai cu 19, va să dăcă dela 218 la 237. Cu totul altfel stă însă lucrul, dioce foaia ungurescă, dacă considerăm numărul exemplarelor foilor unguresci, care se citeșc în țeară, pentru-că ele stau în raport intristător față cu foile străine, care „năvălesc” la noi, mai ales cele germane, care formează un contingent foarte însemnat și vin mai ales din Austria, propagă limba străină și spirit străin; foile aceste agitează mereu populațiunea de limbă străină în contra statului maghiar; abia dacă este în Ungaria casină, care n'ar abona foaia germană ilustrată, și abia e în Budapesta restaurant ori birt, unde n'ar fi câte-o foaie germană. Despre foile unguresci de cele mai multe-ori nu se scie dacă există? Foaia ungurescă kossuth-istă recomandă apoi ministrului de comerț, ca în „interesul cauzei naționale” se mărească prețul intrării în țeară pentru foile din străinătate și anume: pentru foile de diș se plătească 5 cr., pentru cele săptămânale 10 cr., pentru cele lunare 20 cr., ear' pentru broșuri 30 cr. v. a. Prin aceasta crede foia kossuth-istă, că s'ar împuțina numărul exemplarelor foilor străine ce se trimit în Ungaria și Transilvania. Supăraie naivă! Ce să-i faci, dacă lumea dela noi nu se mulțumesc numai cu diaristica ungurescă.

Parastas pentru V. Alexandri. În „Gazeta Transilvaniei” citim: În 1/13 Septembrie s'a sârbat în Suceava (Bucovina) un frumos parastas în memoria marelui poet, despre care „Czernovitzer Ztg.” serie următoarele: Înaintea unui public foarte numeros a celebrat parastasul arhimandritul Ciuntu-liac în vechia biserică metropolitană. Clerul gr. or. a asistat în număr mare și în decursul slujbei a cântat corul junimii gimnasiale din Suceava. În biserică s'au întâfășat somitățile tuturor autorităților, corul profesoral al tuturor școalelor și școlarii gimnasiului superior gr. or., afară de aceasta foarte multe dame și domni. Preotul Berariu a accentuat într-o vorbire scurtă și puternică înalta și serioasă însemnătate a momentului. El dișe, că nu numai poetul Românilor, ci cântărețul celor mai nobile sentimente ale întregii ome-

francez o epistolă a principelui de coroană, în care era și portretul seu.

Contesa Trautmannsdorf, magistra-supremă de Curte, a acățat portretul pe pieptul archiducesei. După aceea întreaga Curte merser în teatru, unde se jucară două piese franceze.

La 17 a abdis archiducesa, conform legilor familiare, de ori-ce pretensiune de ereditate după tată ori mamă.

Documentul de abdicare l'a citit ministrul Kaunitz, archiducesa l'a subscris și înaintea altarului a jurat pe evanghelie, că va ține ceea-ce a subscris. A abdică de ori-ce drept la ereditatea pământească este o jertfă, a intra în o familie inimică seculară familiei proprii este o jertfă și mai mare. Dar' îndesert, politica cere jertfe și de multe-ori cele mai nevinovate ființe cad jertfe.

După aceea se începură sârbătorile în Belvedere, care ținură până la 26, ziua plecării către Franția.

La 7 Maiu ajunse archiducesa la marginea Franței. Pe o insulă a riului Rin, aproape de Strassburg, s'a ridicat și mobilat pavilionul, în care avea să se întâmple predarea și primirea archiducesei. Ajungând aici, descinse în partea pavilionului destănat pentru Curtea austriacă, se despărți între lacrimi de damele sale și de suita austriacă.

„Acela a fost momentul, când sârmenele mele dame trebuiră să se retragă. Ele mi-au sărutat mâinile și s'au despărțit plângând”. Așa scriseră la 24 Maiu surorii sale Maria Cristina, despre momentul despărțirii.

Aici, după etichetă, a fost desbrăcată de toate vestimintele până la cămașe și ciorapi și îmbrăcată în altele, ca să nu ducă cu sine nimic din o țeară, care nu este a ei. După-ce și-a făcut toaleta, a mers în sala de ceremonii.

Aci așteptau: contele de Noailles, trimisul extra ordinar al regelui pentru primirea prințesei de coroană a Franței, secretarul de cabinet al regelui și primul oficial în ministerul de externe. După citirea plenipotențelor și a documentelor de predare din partea comisarilor, se prezentară reprezentanții curții franceze.

Maria Antoinette se prezentă pentru primăoară noiei sale patrii tremurând și cu ochii plini de lacrimi.

Prezentarea ei făcu cea mai bună impresiune. O ființă gingașă de 15 ani, de statură înaltă, cu fața lungurească, fruntea nobilă, părul blondin, ochii albaștri, sprâncenele arcate, nasul pușintel arcad, gura mică și rotundă, cu tipul habsburgic la buza din jos, corpul bine făcut, isteț și vioaie, nici nu putea să nu facă cea mai bună impresiune. Întrearea ei în țeară, de care și-a legat soarta și viața a fost un triumf. Contele de Noailles prezentă pe cavalierul de onoare, contele de Saulx-Tavannes și pe dama de onoare, contesa de Noailles, ear' aceasta prezentă cealaltă suită.

Maria Antoinette se sui în trăsură regească și intra în oraș. De pe mări răsunară trei salve de tunuri, toate clopoțele se trăgeau. La poarta orașului era un arc triumfal măret, înaintea căruia salută pe prințesa mareșalul de Contade. Când trecu convoiul pe dinaintea casei senatului, săria din fântâni artificioase vin pentru popor.

Descinșând în reședința episcopescă, fu primită de cardinalul Rohan cu capitulul și cei dintău domnitari. Prințesa sărută pe cardinal și alți trei demnitari și lăsă să i-se prezente ceialalți. Între alții avură onoarea de a fi prezentate și dame de ale nobilimii provinciale. La prânțul de gală magistratul

niri a încetat din viață; la cociugul lui julescu nu numai fiii națiunii sale, ci toate popoarele! Mai mult de o jumătate de veac lira nesecată a lui Alexandri a cântat doinele aduce simțite ale poporului său; nici un poet n'a cunoscut mai bine poporul său și nu l'a iubit mai mult. Acum, că e mort, spiritul său va trăi în vece în poporul Românilor. După săvârșirea ceremoniei parastasului, arhimandritul Ciuntuliac a desfășurat o excelentă iconă de caracter a poetului răposat, ale cărei versuri erau tot așa de bine cunoscute în palaturi, ca și în colibele țeranilor. După rugăciune corul gimnazial a cântat un imn compus de profesorul din Suceava, Bumbac.

Monumentul lui Victor Emmanuel s'a desvilit în mod sferbător, după cum se telegrafează din Florența, în 20 l. c. pe piața centrală în prezența regelui, reginei, a prințului de coroană, a ducelui de Aosta, a ministrului-președinte Crispi, a ministrului de război și a mai multor membri din parlament. Părechia regală a fost aclamată cu strigăte de însuflețire.

Prințul George de Wales în prisoare. Prințul George de Wales, fiul al doilea al moștenitorului de tron englez, încă a gustat puțin din dulceața temniței. Eată cum! Prințul după cină a mers odată la preumblare dimpreună cu alți doi domni. Fiind atacați pe stradă de niște cerșitori, prințul i-a lovit pe aceștia așa de tare, încât i-a făcut neapți de luptă. În urma sgomolului, venind poliția la fața locului a luat pe prinț și pe cei-ce îl însoțeau și i-a dus în prisoare, dar cunoscând șeful poliției pe prințul, numai decât l'a pus pe picior liber.

Teatru în flăcări. Din Paris se anunță: În teatrul Louches, departamentul de Nord, a izbucnit la 18 l. c. pe timpul unei reprezentații de copii un foc îngrozitor. În urma panicei înfricoșate ce s'a născut au ars 8 copii. Afară de aceștia 27 sânt greu răniți.

Scandal. Din Paris se telegrafează cu data de 18 Septembrie: Între Rochefort și directorul jurnalului „Paris”, Canivet, a avut loc ieri în sala de cură dela Ostende o scenă senzațională, care în cele din urmă a ajuns până la palmuri. Canivet a fost aspru atacat din cauza descoperirilor boulangismului de Rochefort, care acusa pe Canivet chiar și cu furt. Cerându-și aceasta satisfacțiune, Rochefort a denegat-o. În urma acesteia Canivet a plecat la Ostende, unde întâlnind pe Rochefort în salonul de cură, i-a tras acestuia nise palmi, numindu-l ticălos și mișel. Rochefort a apucat un scaun, pe care voia să-l arunce în contrul său. Ambii au fost despărțiți. Scena aceasta a produs o mare senzațiune în salonul de cură.

Catastrofă pe calea ferată. Din Paris se telegrafează cu data de 17 Septembrie, că în stațiunea dela Audelots s'a ciocnit două trenuri. Două călători au fost uciși și 12 persoane, între care 8 ampoliați de tren, greu răniți.

Executarea unui principe. Unei foi parisiene i-se scrie, că în Wladivostok (Caucas) a fost executat principele Dschiora Kairov. Acesta își ucisese din răzbunare întreaga familie constând din 6 membri, pentru care faptă a și fost pedepsit cu moartea. Nenorocitul avea numai 30 de ani.

Adunarea generală constituantă

a „Reuniunii districtuale învățătoresci din protopresbiteratele banatice aparținătoare diecesei Aradului.

Banat-Comloșul-mare, 3 Sept. 1890.

Douăzeci de ani sânt, decând corpul didactic din regiunile Bănatului-Timișean, pătruns de sublimitatea spiritului de asociere, convins de necontestabilul adevăr, că în unirea forțelor singuratice este posibilitatea ameliorării sorții comune, s'a asociat din propriul indemn și a dat naștere reuniunii învățătoresci din protopresbiteratul Timișoarei.

Dacă vom aplea și considera funelele referințe, între care e condamnat bietul învățător român a exista și lucra, apoi cu mândrie vom constata, că și această reuniune a contribuit mult la rezolvarea deosebitelor probleme didactice și prin aceste la prosperitatea școalelor noastre; a înălțat și susținut prin ținuta sa sus prestigiul școlii române!

Aceste nobile tendințe și năzuințe ale corpului didactic din aceste regiuni s'au validat cu deosebire în anii 1875 și 1883, când s'a început ideea fondării unei reuniuni mai extinse; ear' mai apoi în memorabila conferință generală a învățătorilor români din Ungaria, ținută la 30 August 1886 în Timișoara, precum și în prima adunare generală a tuturor învățătorilor români din Ungaria, ținută la 8/20 Aprilie 1887 în Lipova.

Aceste nobile năzuințe n'au putut rămâne neaprețite decât autoritățile noastre școlare, căci venerabilul nostru sinod episcopal aradan în sesiunea sa de estimp, la propunerea senatului școlar, a creat un regulament pentru reuniuni și conferințe, pe baza căruia învățătorii din diecesa Aradului compun un corp didactic, care se împarte în trei reuniuni districtuale, ear' fiecare reuniune districtuală își are despărțimintele sale după protopresbiterate.

Una dintre aceste reuniuni districtuale o constituie învățătorii din protopresbiteratele banatice Timișoara, B.-Comloș, Belinț și Lipova, aparținătoare consistorului aradan, a cărei adunare constituantă s'a ținut la 13 August a. c. în Timișoara.

Ca comisar consistorial pentru constituire a fost delegat rvd. domn administrator Petru Anca.

Adunării a premers invocarea Duchului Sfânt, care s'a celebrat la 9 oare a. m. în biserică Sf. Ilie din Fabrik prin părintele I. Grădinar, inspector școlar.

Prezenți au fost peste 100 învățători, 5 învățătoare, ear' între oaspeți am vedut pe on. domn protopresbiter George Crăciunescu, domni advocați: Em. Ungurean, P. Rotariu și G. Ardelean; preoți: Vasile Domșa, Nicolae Groza, Victor Rusu, Pompeiu Dorca, Ioan Balta, N. Jurma ș. a.; apoi delegațiunea surorii reuniuni caransebeșene constistătoare din domni Ioan Ionaș, referent consistorial și învățătorii Ioan Marcu și Romul Ancușă.

Di P. Rotariu, în calitate de președinte al reuniunii învățătoresci din tractul Timișoarei, fiind și aceea convocată pe atunci, salută în cuvinte alese membrii reuniunii și declarând adunarea de deschisă, cedează presiului dlui comisar P. Anca, care salutând pe cei prezenți și desfășurând scopul întrunirii, provoacă adunarea a-și alege un notar ad-hoc, care se acleamează în persoana învățătorului Iuliu Vuia.

După aceea, dându-se citire regulamentului pentru reuniuni și conferințe, președintele, în virtutea §-lui 11 al celui regulament, provoacă adunarea a proceda la constituire. Spre acest scop adunarea alege o comisiune de 20 sub presiul rev. domn George Crăciunescu, care se combineze o listă de candidare.

În comisiune s'a ales: Din tractul Timișoarei: Em. Andreescu, Busuioac Mișu, I. Boncea, T. Lungu și I. Surdu; din tractul B.-Comloș: Iuliu Vuia, P. Avramuț, P. Baran, S. Bujor și L. Trăilescu; din tractul Belinț: P. Aga, V. Amandia, S. Buliga, V. Cornea și Liviu Dorca; din tractul Lipovei: I. Tuduescu, E. Crăciun, Darius Putici, Eutimiu Vuia și N. Bugariu.

După o consultare de o jumătate de oră, comisiunea prin referentul ei Iuliu Vuia propune, ear' adunarea acleamă:

Președinte: Paul Rotariu; vicepreșed. T. Lungu; notari: Iuliu Vuia și S. Dobosan; cassar: I. Surdu; bibliotecar: I. Boncea și controlor: Busuioac Mișu.

Nou alesul președinte, ocupându-și locul și mulțumind învățătorilor pentru noua încredere, procede la deliberarea agendelor impuse în §. 11, în urmarea căreia adunarea decide:

Reședința biroului reuniunii să fie Timișoara, biroul se însărcinează cu compunerea regulamentului afacerilor interne și cu constituirea despărțimintelor, adunarea generală viitoare să se țină cam pe același timp în Timișoara, taxa anuală atât pentru reuniunea districtuală, cât și pentru despărțiminte s'a statuit la 50 cr.

La propunerea comembrului Ioan Tuduescu adunarea își exprimă adâncă sa durere pentru depărtarea dlui referent consistorial al senatului școlar Dr. George Popa dela postul său, rugându-l în interesul învățământului și al școlii noastre a-și reocupa postul.

Cu notificarea telegrafică a acestui conclud s'a însărcinat biroul reuniunii.

În fine după alegerea unei comisiuni pentru autenticarea protocolului, și după ce s'a votat mulțumită comunei bisericesci, președintele ridică ședința la 1 oară, anunțând pe a doua la oarele 3 d. am. în cetate la „Principele de coroană”.

Ședința a doua s'a redeschis la 3 1/2 oare p. m. în cetate. (Va urma.)

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”

Budapesta, 23 Septembrie n. În partidul independenței câștigă teren părerea, că Ugron și conșoții lui sânt desertori și că în conferința partidului abia vor ave a țeca parte din voturi. din acest motiv se așteaptă, că Ugron cu ai sei va eși din clubul partidului, dar' nu vor forma imediat un club separat. Interesantă promite a fi și conferința opoziției moderate, fiindcă în ea va fi vorba de atitudinea ce partidul va ave să observe în sesiunea viitoare față cu guvernul. După o versiune nici vorbă nu este, că unii membri, fie și numai singuratici, ar ave de gând să ese din partid, ci cu toții voesc să spingăsească pe Apponyi cu toată energia.

Contrar scirilor din țiare se anunță din isvor foarte competent, că pertractările delegaților ungaro-sârbesci relative la importul rimătorilor din Sârbia decurg tocmai în ministerul de agricultură, dar' până acuma n'au ajuns la nici un rezultat.

Bibliografie.

„Familia”. Apare în fiecare Duminică în Oradea-mare. Proprietar, redactor și editor Iosif Vulcan. Anul XXVI. Nr. 36 dela 9/21 Septembrie. Cuprinsul: Vasile Alexandri (portret). — Dan căpitan de plaiu, poezie de Vasile Alexandri. — Soare de iarnă, novela de Radulescu-Niger (urmăre). — Românul e născut poet și ca poet trăsece, chiar și cu arma în mână, de Ioan Pop Reteganul (urmăre). — Salon: Societatea pentru fond de teatru român. — Gräfenberg, de Dr. I. T. Mera. — Corul de cântări român gr.-or. din Kétegyháza. — Vatra-Dornei, de Mărioara Z. Petrescu. — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Biserică și școală. — Cee nou? — Oglinda lumii. — Căldarul săptămânii.

Extrase din „Budapesti Közlöny”

Licitațiuni:

— 2 Decembrie st. n. imobilele lui Aron Pesici, în Iarcovaș, decătră tribunalul reg. din Panciova.

— 22 Decembrie st. n. imobilele Susanei Simén nasc. Földvári, în Băița, decătră judecătoria cerc. din Hațeg.

— 20 Octombrie st. n. imobilele lui Dănil Tincu lui Ilie decătră judecătoria cerc. din Sebeșul-săsesc.

— 11 Octombrie st. n. imobilele lui George Voinovici decătră judecătoria cerc. din Verșeș.

— 18 Octombrie st. n. imobilele lui Carol Schwarz decătră judecătoria cerc. din Medias.

Posturi vacante:

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din Aiud. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din S.-Sângeorgiu. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Alba-Iulia. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de practicant de administrație publică cu diurnă la comitatul Sibiului. A se adresa până în 30 Septembrie st. n. a. c. la autoritățile competente.

— Un post de concipient de finance cl. II. la direcțiunea financiară din Becicherecul-mare. A se adresa în 14 zile la autoritățile competente.

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Nyárad-Szereda. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subnotar la judecătoria cerc. din Ineu-mic. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subnotar la tribunalul reg. din Oradea-mare. A se adresa în 14 zile la autoritățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din Tașnad. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de executor la judecătoria cerc. din Mureș-Ludoș. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Căldarul zilei.

12/24 Septembrie 1890.

Italian: Antonom.
Gregorian: Gerhard.

Soarele: răsare 5.41, apune 6.9

Buletin meteorologic.

Sibiu, 23 Septembrie n. 6 oare dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediu) lung 737.4	Diferența din prețid	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
735.3	+1.1	+8.1	+19.9 + 6.6	S

Din țeară, 21 Septembrie n. 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiunea atmosfer. în mm.	Temperatura în Celsius	Vântul
Budapesta	771	+10.4	SV 1
Sătmar	773	+10.5	V 1
Cluj	773	+10.8	NV 6
Orșova	775	+7.6	S 1
Timișoara	—	—	—
Arad	772	+11.0	SV 4
Panciova	770	+10.8	SV 4

Sosiți în Sibiu.

La 23 Septembrie n.

Hotel „Meltzer”. Toma Ienciu, notar din Felfeldea, Zsakovsky, hotelier din Medias, Adolf Bach din Teuș, Nagy cu familia, din Sebeșul-săsesc. Miklos, ospătar din Odorheul-săcuiesc. Petcovici cu soția, comerciant din Slatina.

Economie.

Tirguri de cai pentru miliție. Dilele aceste au avut loc tirguri de cai pentru miliție în orașele: Sibiu, Mureș-Oșorheiu, S.-Sângeorgiu, Dej, Cluj și Ghiriș. La aceste tirguri o comisiune militară de asutare examinează caii prezenți spre vânzare și pe cei aflați de buni îi cumpără numai decăt.

— * —
Agiu la plătiri de vamă pe luna lui Octombrie a. c. s'a statuit cu 12 procente.

— * —
O nouă bancă economică și industrială în Oradea-mare. Societatea pe acții pentru crearea unei bănci economice și industriale în Oradea-mare și-a ținut la 18 l. c. n. adunarea sa generală de constituire. Capitalul fundamental de 150.000 fl. s'a asigurat prin subscripțiune. Adunarea generală a acceptat proiectul de statute prezentat și a ales de președinte pe canonicul Eugen Széchenyi, ear' de membri în direcțiune pe Urban Siposs, Ladislav Beöthy, Isidor Ullmann, Edm. Rádl și Gustav Kuncz.

— * —
Ministrul Baross în contra emigrărilor. În cesiunea emigrării Sécuiilor, ministrul de comerț Baross a adresat comiților-supremi ai comitatelor sécuiesci un circular. În acela ministrul arată prin ce mijloace s'ar pute întoarce curentul emigrațiuni decătră Orient, respective România, spre Vest sau spre teritoriile centrale ungare. Ministrul arată, că aceasta e posibil, deoarece ce cu ajutorul tarifului pe zone poate călători lucrătorul ieftin, spre a-și căuta lucru în tote părțile țerii. Ministrul recomandă comiților-supremi a lua lucrătorii de lipsă la clădirile de fabrica mai mardintre poporațiunea sécuiască. Tinerimea ce se califică pentru comerț și industrie să se ajutore. Ministrul promite a da stipendii după puțină școlarilor celor mai buni. Mai departe în scopul ușurării colonizării afară de teritorul comitatelor sécuiesci ministrul va acorda favoruri de călătorie.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 7 Septembrie 1890.

Blumen lui Fürth, porumb 2500 hect., 780 lei. Cotti lui Fürth, orz 3800 hect., 657 1/2 lei. Sassu lui Fürth, orz 800 hect., 690 lei. Marris lui Sgardelli, orz 1500 hect., 810 lei. Perlea lui Jackson, orz 440 hect., 680 lei. Perlea lui Jackson, orz 3740 hect., 755 lei. Vechler lui Jackson, orz 2350 hect., 690 lei. Buyes lui Sgardelli, grâu 970 hect., 1135 lei. Buyes lui Sgardelli, grâu 1000 hect., 1135 lei. Politti lui Feitler, grâu 3000 hect., 1170 lei. Tuclos lui Hoffer, grâu 4550 hect., 1220 lei. Sassu lui Hoffer, grâu 2300 hect., 1195 lei. Sassu lui G. Mendl, grâu 1500 hect., 1210 lei. Cambano lui Milla, grâu 2200 hect., 1160 lei. Mersing lui G. Mendl, grâu 1050 hect., 1260 lei. Zamfirescu lui G. Mendl grâu 3100 hect., 1345 lei. Vamvuri lui G. Mendl, grâu 3900 hect., 1285 lei. Sgardelli lui G. Mendl, grâu 2400 hect. 1245 lei. Perlea lui G. Mendl, grâu 1250 hect., 1365 lei. Perlea lui G. Mendl, grâu 2900 hect., 1257 1/2 lei. Perlea lui G. Mendl, grâu 1400 hect., 1260 lei. Perlea lui G. Mendl, grâu 1940 hect., 1265 lei. Perlea lui G. Mendl, grâu 1850 hect., 1270 lei. Perlea lui G. Mendl, grâu 1400 hect., 1270 lei. Perlea lui G. Mendl, grâu 1480 hect., 1270 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 22 Sept. Grâu, hectolitru 76 chilo fl. 4.20 până 5.—, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 3.80 până 3.90 seacă 70 până 75 chilo fl. 3.10 până 3.50; orz 62 până 66 chilo fl. 3.10 până fl. 3.50 ovės 42 până 50 chilo fl. 1.90 până fl. 2.50, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.— până fl. 4.40 mălaiul 78 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.— cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20 semențe de cânepă 48 până 50 chilo fl.— până — mazărea 76 până 80 chilo fl. 4.— până 5.—, linteă 78 până 82 chilo fl. 7.— până fl. 8.50 asolea 76 până 80 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 14.— până fl. 15.—, făină Nr. 3 chilo fl. 15.— Nr. 4 fl. 14.— Nr. 5 fl. 13.10 slănină 100 chilo fl. 58.— până fl. 62.—, unsoreea de porc fl. 60.— până fl. 62.—, seau brut fl. 18.— până fl. 20.—, lumini de seau fl. 38.— până fl. 34.— lumini turnate de seau. fl. 38.— până fl. 40.—, săpunu fl. 20 până fl. 24.—, fân 100 chilo fl. 1.10 până fl. 1.30, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.25, spiritul p. 100 L. % 50 până 51 cr., carnea de vită chilo 38 cr carnea de vițel 30 până 36 cr., carnea de porc 46 până 48 cr., carnea de berbec 24 până 28 cr., ouș cu 18 până 20 cr.

Piața din Brașov, 20 Sept. Grâu, hectolitru fl. 7.— grâu mestecat fl. 4.70, seacă fl. 4.— până fl. 4.60, ovės fl. 2.80, cucuruzul fl. 3.80, mălaiul fl. 3.60 mazărea fl. 5.70, linteă, 6.50, fasolea fl. 3.60, crum penele fl. 1.20, carnea de vită p. chilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 28 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 23 Sept. n. s'au notat: unguresci bătrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr. de mijloc 46 cr., până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până — cr., marfă țărănească, grea — cr. până 45.— cr., de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 42.— cr., până 45 1/2 cr., românesci, de Bakony grei 43.— cr., până 45 1/2 cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei — cr., până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr., până 47 1/2 cr., igrășiți cu hăgindă — cr., până — cr., per 4 % cumpărăți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Sept. 1890.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănățenească nou	78	—	79	—
Grâu dela Tisa nou	78	7.25	7.40	7.85
Grâu „Pesta” nou	78	7.20	7.35	7.80
Grâu de Alba-Reg. nou	78	7.25	7.40	7.85
„Bacica” nou	78	7.25	7.40	7.85
Grâu ung de Nord	78	7.10	7.25	7.70
Săminte, vechi ori noue	Setul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	
Săcură		70—72	6.50	6.70
Orz	Nutret de vinars de bere	60—62	6.10	6.40
		62—64	6.60	7.50
		64—66	7.30	9.—
Ovės		39—41	6.20	6.50
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	6.20	6.25
	de alt soi	78	6.15	6.20
Meiu				
Hrișcă				
Grâu	de primă de toam.	7.55	7.67	
Cucuruz		7.14	7.16	
Ovės	Aug.-Sept. de primă de toam.	6.15	6.81	
		6.36	6.95	
Produse diverse	Soiul	dela	până	
Sem. de trif.	Lucornă ungurească	46.—	50.—	
„	franceză	—	—	
„	italiană	—	—	
Olen de in	roșie rafinat	48.—	46.50	
Uns. de porc	dela Pesta dela țeară sventată	58.50	54.—	
Slănină	afumată	41.—	42.—	
Său		52.—	53.—	
Prune	din Bosnia, în buți din Sârbia, în saci	35.—	36.—	
Lictar	slavon, nou	21.75	22.—	
Nuci	bănățenească din Ungaria	23.—	23.50	
Gogoși	unguresci sârbesci	—	—	
Miere	brută	—	—	
	galbină străcurată	27.—	28.—	
Ceară	de Rosenau	126.	128	
Spirit	brut	15.—	15.50	
	Drojdințe de spirit	17.—	17.50	

Cursul pieței din Sibiu.

Din 22 Sept. st. n. 1890.

Hârtie-monetă română Cump. 8.70 vând. 8.80
Lire turcești „ 10.10 „ 10.20
Imperiali „ 9.10 „ 9.20
Ruble rusești „ 1.40 „ 1.43

Bursa de Budapesta.

Din 20 Sept. st. n. 1890.

Renta de aur ung. 6% 100.60
„ „ hârtie „ 4% 99.15
Imprumutul căilor ferate ung. 112.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 97.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 110.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 89.—
Bonuri rurale ung. 89.—
„ „ cu cl. de sortare 104.—
„ „ bănățene-timișane 104.—
„ „ cu cl. de sortare 104.—
„ „ transilvane 104.—
„ „ croato-slavone 104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin 137.—
Obligațiunile desp. regalilor 137.—
Imprumut cu premiu ung. 128.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 87.75
Renta de hârtie austriacă 88.50
„ „ argint austriacă 106.—
„ „ aur austriacă 145.50
Losurile austr. din 1860 962.—
Acțiunile băncii austro-ungare 352.50
„ „ de credit ung. 307.20
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina” 102.—
Argintul 5

Invențiune prețioasă! CANNABINAE.

(Trypium). Distinsă! Efectul ei vindecător radical și sigur este recunoscut atât în patrie, cât și în străinătate. Contra boalelor uretrei, a seculamentelor ori-cât de învechite, greutăților de urinare, poluțiunilor și contra boalelor secundare ori-cât de rezistente, se poate folosi cu succes. Cu instrucțiune medicală de folosire în toate limbile. Prețul unui flacon mic de Cannabinae este **2 fl. 50 cr.**, o doză **5 fl.**, injecțiune **50 cr.**

(Pe seama femeilor preparate separate contra scurgerii albe spre folosire internă și externă). — Se poate comanda cu rambursă postală dela proprietarul preparatelor

Zágonyi-Széles,

farmacist în Geoagiu (Algyógy, baie în Transilvania).

În Budapesta se capătă la **Iosif Török**, farmacist, Király-utca 12, în drogueria ereșilor **Kochmeister**, Nagykorona-utca 32 și în drogueria lui **Neruda Nándor**, Hatvani-utca 9. [938] 6-20

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU.

Se află de vânzare:

Plicuri oficioase

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecatorie a cărților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual.

község elöljáróságától.

Sz.

A tekintetes
megyei árvaszéknek

Hivatalból.
Portomentes.

..... ügyben.

műténia 14 X 21 1/2

100 bucăți 50 cr.

Institut tipografic în Sibiiu.

ada Cisnădiei Nr. 3.

Bibliotecă populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30 cr.** sau **60 bani.**
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60 cr.** sau **1 leu 20 bani.**
- Vlad și Catrin.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțoească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenui mei Văntură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârcoitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciul-impărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărăgelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalina pcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 10 Iulie 1890.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu						
	Tren accelerat	Tren normal	Tren de pocano	Tren de pocano		Tren accelerat	Tren de pocano	Tren normal	Tren de pocano		Tren accelerat	Tren de pocano	Tren de pocano		Tren accelerat	Tren de pocano	Tren de pocano		Tren accelerat	Tren de pocano	Tren de pocano		Tren accelerat	Tren de pocano	Tren de pocano	
Viena	3.25	8.—	10.50		Bucuresci	7.35			4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș	12.59	4.51		Copșa-mică	4.05	10.47	7.10					
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08			9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	1.39	5.27		Șeica-mare	4.35	11.17	7.43					
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37			9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul-de-jos	1.56	5.44		Ocna	5.16	11.58	8.27					
P-Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13			10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Jibot	2.23	6.06		Sibiiu	5.47	12.29	8.59	7.—				
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51		2.43	4.00		10.32		2.20	4.10	5.50	Orăștie	2.49	6.28										
Mező-Telegd	2.32	7.11	3.09	2.06	Feldioara	3.12	4.44		11.18	Glogovaț	2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	3.37	6.56										
Rév	3.02	7.41	3.48	2.46	Apatia	3.32	5.20		11.30	Gyorok	3.05	4.46	6.23	Deva	3.53	7.26		Sibiiu	7.35	3.35	4.34	9.50				
Bratca	3.33	8.16	4.31	3.40	Agostonfalva	3.47	5.47		11.51	Pauliș	3.23	4.58	6.34	Branicea	4.18	7.48		Ocna	8.02	4.09	4.58	10.14				
Bucia			4.54	4.03	Homorod	4.20	6.35		12.27	Radna-Lipova	3.39	5.16	6.52	Ilia	4.43	8.10		Loamneș	8.30		5.25	10.40				
Bucia			5.14	4.25	Hașfalău	5.25	8.12		1.35	Conop		5.38	7.17	Gurasada	4.53	8.20		Șeica-mare	9.05		5.55	11.10				
Ciucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Sighișoara	5.45	8.47		1.59	Bézaava		5.53	7.33	Zam	5.21	8.48		Copșa-mică	9.34		6.20	11.35				
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Elisabetopol	6.12	9.29		2.32	Soborșin		6.33	8.20	Soborșin	5.56	9.17										
Stana			6.38	5.49	Mediaș	6.33	10.10		2.59	Zam		6.58	8.49	Bézaava	6.46	9.54		Cucerdea	2.55	8.20	2.56					
Aghirș			6.59	6.17	Copșa-mică	6.46	10.32		3.13	Gurasada		7.22	9.16	Conop	7.02	10.09		Cheta	3.25	8.50	3.29					
Ghirbău			7.11	6.28		6.48	10.42	11.47	3.18	Ilia		7.38	9.32	Radna-Lipova	5.49	7.36		Ludoș	3.41	9.11	4.06					
Nădășel	5.49		7.24	6.44	Micăsasa		11.01	12.04	3.33	Branicea		7.54	9.51	Pauliș	6.06	7.50	10.51	Cucerdea	2.55	8.20	2.56					
Cluj	6.02	10.35	7.39	7.04	Blaj	7.22	11.37	12.32	4.03	Deva		8.14	10.18	Gyorok	6.24	8.03	11.03	Cheta	3.25	8.50	3.29					
	6.12	11.02	7.54	8.30	Crăciunel		11.52	12.44	4.14	Simeria (Piski)		8.43	10.44	Glogovaț	6.53	8.26	11.27	Ludoș	3.41	9.11	4.06					
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55		7.51	12.23	1.06	4.36	Orăștie		9.12	11.14		7.06	8.38	11.38	M-Bogat	3.56	9.20	4.15					
Ghirș	7.30	12.42	9.18	10.31	Teiuș	7.58	1.23	1.30	5.06	Jibot		9.34	11.39	Arad	7.45	9.05	12.10	Cipeu-Iernut	4.33	9.57	4.54					
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Aiud	8.15	1.50	1.54	5.24	Vințul-de-jos		9.56	12.05	Szolnok	11.51	2.25	4.47	Kereș-Sz.-Pál	4.48	10.12	5.10					
Uioara		1.25	9.56	11.27	Vințul-de-sus		2.20	2.16	5.45	Alba-Iulia		10.17	12.26	Budapesta	1.55	5.50	7.45	Nireșteu	5.11	10.35	5.34					
Vințul-de-sus		1.33	10.02	11.35			2.28	2.23	5.51	Teiuș		10.44	12.58	Viena	7.20	1.40	6.05	Oșorheiu	5.30	10.54	5.53					
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Cucerdea	8.45	2.46	2.39	6.08									Reghinul-săs.	5.50	4.58						
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26	Ghirș	9.16	3.33	3.15	6.72										7.25	7.—						
	8.42	2.24	10.57	1.18	Apahida		5.28	4.32	7.52																	
Crăciunel		2.49	11.20	1.54	Cluj	10.36	6.05	4.53	8.10																	
Blaj	9.14	3.02	11.36	2.11		10.48	6.26	5.32	8.30																	
Micăsasa		3.33	12.04	2.49	Nădășel		6.42	5.48	8.50																	
Copșa-mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Aghirș		6.58	9.05																		
Mediaș	10.07		12.39	3.46	Stana		7.24	6.11	9.19																	
Elisabetopol	10.30		1.08	4.27	Huiedin	12.01	8.27	6.43	10.02																	
Sighișoara	11.06		1.50	5.39	Ciucia	12.31	8.49	7.12	10.41																	
Hașfalău		2.06	6.02		Bucia		9.08		10.56																	
Homorod		3.20	7.51		Bratca		9.28		11.13																	
Agostonfalva		3.56	8.36		Rév		1.10	10.04	7.51																	
Apatia		1.26	4.19	9.10	Mező-Telegd		1.36	10.41	8.17	12.07																
Feldioara		1.47	4.44	9.44	Oradea-mare		2.01	11.06	8.42	12.41																
Brașov		2.23	5.20	10.31		2.08	1.19	8.47	1.09																	
		2.33	5.30	9.48	P. Ladány		3.31	3.31	10.09	3.03																
Timiș		3.15	6.14	11.23	Szolnok		5.11	6.35	11.51	5.10																
Predeal		3.47	6.45	12.08	Budapesta		7.15	6.50	1.55	8.15																
Bucuresci	9.30		11.35		Viena		1.40	3.—	7.20	6.05																

Murș-Ludos—Bistrița					Bistrița—Murș-Ludos				
Murș-Ludos			4.—	Bistrița				1.16	
Țagu-Budatelic			7.07	Țagu-Budatelic				4.15	
Bistrița			9.59	Murș-Ludos				7.21	

Nota: Numeri înlocuiriți cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Sighișoara—Odorheiu				
Sighișoara		5.—	11.23	
Odorheiu		7.49	1.50	

Turda—Ghiriș				
Ghiriș	7.40	10.50	3.56	9.30
Turda	8.—	11.10	4.10	9.50

Turda—Ghiriș				
	6.05	9.40	2.40	8.20
	6.25	10.—	3.—	8.40

Odorheiu—Sighișoara				
		8.40	2.45	
		10.52	5.28	

Hunedoara—Simeria (Piski)				
Hunedoara				9.25
Cerna				9.51
Simeria				10.10

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oare de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu sub responsabilitate

Popa Necșa.